

Nathalie Van Wonterghem en Steven Vandeputte

Samen met dertien andere erkende fokkers houden Steven Vandeputte en Nathalie Van Wonterghem het West-Vlaamse rode ras in leven.

Aantal stuks vee:	210
Aantal melkkoeien:	circa 35
Melkquotum:	220.000 kg
Melkproductie roden:	circa 4500 kilo per jaar

Een toevallige passant zou er voor kunnen stoppen om een ogenblik te genieten. Met hun prachtige dieprode, niet gevlekte haarkleed vormen de West-Vlaamse roden namelijk een naadloze eenheid met de in herfstkleuren getooide bomen. Hoewel het inmiddels half november is, grazen ze nog altijd in diverse koppels, elk voorzien van een springstier, rustig rond de hoeve van Steven Vandeputte (37) en Nathalie Van Wonterghem (37) in Aarsele. De toevallige passant kan gerust zijn, want dit beeld zal als het aan de West-Vlaamse veehouders ligt nog lang zo blijven. 'De liefde voor het ras zit heel diep bij ons. Mijn ouders zijn hier gestart met West-Vlaamse roden en zelfs de hele schoonfamilie is al besmet met onze liefde voor het rode vee', vertelt Steven Vandeputte met een glimlach.

In de jaren zeventig kozen veel bedrijven voor specialisatie in melkproductie met holstein of vleesproductie met witblauwen. Maar dit gold niet voor familie Vandeputte. 'Mijn opa zei altijd dat je iets moet hebben wat een ander niet heeft, niet kan of niet durft. Dan ga je er vanzelf een keer geld aan verdienen. We hebben geduld moeten hebben, maar het West-Vlaamse rode rund wordt steeds meer erkend en de vraag naar vlees is op dit moment groter dan het aanbod.'

Bindstal beperkt melken

Zo lang als de West-Vlaamse roden op het bedrijf van familie Vandeputte lopen, zolang wordt een deel van het kop-

Steven Vandeputte: 'Je moet iets hebben wat een ander niet heeft, niet kan of niet durft'

Vruchten plukken van passie

Steven Vandeputte en Nathalie Van Wonterghem houden al jaren vast aan de West-Vlaamse roden. Een klein gedeelte van het koppel melken ze, maar de potentie van het naar vleestype gefokte koppel is te klein om te investeren in meer melk.

tekst **Florus Pellikaan**

pel ook gemolken. Maar waar het totale koppel is doorgroeid naar de huidige 210 dieren, groeide het aantal melkkoeien niet. 'Het melken hebben we er altijd als extra bij gedaan, maar in mijn hart ben ik meer vleesveehouder. Daarom hebben we in het melkvee ook nooit geïnvesteerd en is er op de bindstal waar we kunnen melken, nog altijd plaats voor maximaal slechts 38 dieren', vertelt Vandeputte. 'Maar de melk vormt wel

extra inkomen dat we altijd goed hebben kunnen gebruiken. Zolang als Campina onze kleine melkplas wil ophalen, blijven we melken. De uiers hangen er toch onder, dus waarom zouden we het niet doen?' Nathalie Van Wonterghem vult aan: 'Doordat vrijwel alle kalveren via een keizersnede worden geboren, moet er toch altijd iemand op het bedrijf aanwezig zijn en is de combinatie met melkvee prima te doen.'

De waardering voor het West-Vlaams rode rund stijgt en daarmee ook de vleesprijs

West-Vlaamse roden en enkele holsteins gezusterlijk naast elkaar op de bindstal waar maximaal 38 koeien worden gemolken

Op het vijftig hectare grote bedrijf draagt het quotum 220.000 kilo, maar de laatste jaren wordt er zo'n 160.000 kilo afgeleverd. 'Het aantal plaatsen op de bindstal is beperkend. Daarom melken we ook tien holsteins om nog zo veel mogelijk melk te kunnen produceren. Maar holsteins op deze kleine bindstal is door onder andere speentrappen niet zo succesvol', vertelt de veehouder.

Naast de tien holsteins zijn er daarom gemiddeld 20 tot 25 roden aan de melk, elk goed voor een jaarproductie van zo'n 4500 kilo melk met gehalten vergelijkbaar met die van de holsteins. 'We selecteren wat op karakter en melksnelheid, maar als een koe na een paar maanden niet meer genoeg melk geeft, zetten we weer een nieuwe op de bindstal. Alleen kruislingkalveren uit de holsteins melken we sowieso. En de oudste rode, die al haar hele leven erg goed functioneert als melkkoe, is tien jaar oud en heeft zeven keer een keizersnede gehad.'

Erkend als streekproduct

Terwijl in Nederland en in Vlaanderen op dit moment vanwege het einde van de quotering vleesveehouders omschakelen naar melkvee, zijn de West-Vlaamse ondernemers dat niet van plan. 'Het productiepotentieel van het door ons op vleestype gefokte rode ras is te klein om zo'n grote investering te doen. Dat kan je niet terugverdienen', stelt Nathalie Van Wouterghem, die naast het meewerken op de boerderij ook nog een fulltime baan heeft bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). 'En ons is het ras te lief

om rigoureuus om te schakelen naar een melkveebedrijf met holstein. Alleen als de situatie nog zo was geweest als in 2002, hadden we het misschien overwogen, maar nu zeker niet meer.'

De veehoudster verwijst daarmee naar de tijd dat de West-Vlaamse roden standaard zo'n tien tot vijftien eurocent per kilo minder opbrachten dan witblauwen. 'In die tijd vroeg iedereen waarom we niet omschakelden naar witblauw', weet Vandeputte nog, maar hij hield vast aan de spreuk van zijn opa. Het duurde tot zeker 2011 voordat er meer waardering kwam voor de West-Vlaamse roden. Het begon met een proef van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM), dat inzichtelijk wilde maken wat de meerwaarde was van de dubbeldoelrassen West-Vlaamse roden, Oost-Vlaamse witroden en witblauwen van het mixte type. 'Van alle rassen werd er onder andere een dier op dezelfde manier afgemest. De beenhouwer die onze rode slachtte, was erg enthousiast over het gerijpte vlees en ook een liefhebber van het ras. Het vlees is iets meer gemarmerd dan dat van witblauwen en het heeft een intense smaak.'

Doordat er meer slaggers enthousiast werden, kwam er meer waardering en dus afzet voor het vlees. Dat raakte in 2012 in een stroomversnelling toen het vlees van de vrouwelijke dieren werd erkend als streekproduct. Veertien landbouwers zijn ingeschreven als erkende fokkers, kwekers, van West-Vlaamse roden.

Door de toegenomen waardering en belangstelling voor het vlees steeg ook de

prijs. 'Nu krijgen we minimaal de kiloprijs van witblauwen', vertelt Steven Vandeputte. De vrouwelijke dieren wegen ondanks minder bespiering, maar dankzij meer hoogtemaat ongeveer hetzelfde als witblauwen. De stieren kunnen zelfs nog iets zwaarder worden.

Geen fokmateriaal verkopen

Doordat de prijzen stijgen, neemt ook de belangstelling voor het ras weer toe. Steven Vandeputte: 'Er zijn regelmatig mensen die vrouwelijk vee willen kopen, maar wij verkopen, net als veel collega's, ons fokkerijpotentieel, waar we jaren aan hebben gebouwd, niet.'

Het enige nadeel van het kleine ras is volgens de West-Vlaamse veehouders de beperkte bloedspreiding en de kans op in-teelt. 'Toch kennen we nog geen erfelijke gebreken en komt ook schurft niet voor. Maar het blijft erg opletten en als kwekers hebben we veel contact met elkaar en wisselen we uit welke stier bij welke kweker past. Ook zetten we de laatste jaren van de vijf stieren één verbeterd roodbonte vanuit Nederland in voor bloedverversing', vertelt Vandeputte.

Omdat in 2009 de subsidieregels voor genetische diversiteit werden versoepeld en een dier nu ook meerdere keren een keizersnede mag ondergaan, ontvangen de veehouders subsidie voor instandhouding van het ras. 'Maar wij willen niet varen op subsidie, want die kan zo weer verdwijnen. We halen het geld liever uit echte waardering voor de kwaliteit van het ras. En dat is iets waar we ons voor blijven inzetten.'